

[Aksel Møller.]

til et spørgsmål om at beskatte borgerne ud over, hvad statens husholdning kræver? Er det ikke også et spørgsmål om tempoet i landets kreditgivning og om indefrysning af midler, som udenom skatterne tilflyder samfundets pengekasse? Jeg tror f. eks., at det var forkert at lempe pengebindingen for bankerne, og jeg tror, det ville være forkert at frigive Marshallmillionernes spærrede danske kronebeløb; jeg tror, dette ville være meget, meget mere forkert end at gøre noget af det, som vi nu står i begreb med at gøre.

Hvad er nemlig pengesanereringens egentligste og fornemste mål? Det er vel at gøre pengene mere værdifulde for menneskene, og når man virkelig dette mål ved at berøve folk en voksende del af deres indtægter, for at de skal føle større ømhed for den del, der er i behold? Er det ikke den ortodokse national-økonomiske opfattelse, men er sandheden ikke også den, at man ved på et givet tidspunkt at lade befolkningen få lov til at beholde en større del af sin indkomst end tidligere får den til at anse arbejdsanstrengelse og initiativ for mere værdifuldt? Eller sagt på anden måde: sanering af pengene har til endeligt mål at forøge befolkningens lyst til at tjene dem, d. v. s. forøge landets produktion. Denne psykologiske faktor bør også have sin plads, og sin fremskudte plads, i pengesaneringspolitikken.

Jeg indrømmer naturligvis, at man med rette kan sige, at hvorvidt den strenge opfattelse, som Århuskolen docerer, eller den, jeg her taler om, hvorvidt den ene eller den anden af dem går af med sejren, afhænger af, om saneringspolitikken allerede nu er nået så langt frem, at befolkningens forbrugssædvaner har fået større sundhed, det vil sige, at man ikke giver sine penge ud i et unyttigt forbrug, der binder arbejdskraft og valuta til opgaver, samfundet ikke har råd til. Det ærede medlem hr. Edvard Sørensen gjorde på sit partis vegne nogle bemærkninger, hvori han henpegede på den politik, hans partis regering gennem to år har ført på disse områder. Jeg vil gerne om denne politik sige, at den efter min opfattelse var ubetinget rigtig, og det har også været rigtigt at føre den helt frem til dette øjeblik, men fordi den har været ubetinget rigtig på de tidspunkter, i det tidsrum, er det jo ikke ganske automatisk dermed afgjort, at det også vil være rigtigt at fortsætte den i dens fulde strengthed. Den har i hvert fald, det indrømmer jeg, og jeg har jo da også fra lejlighed til lejlighed støttet den, været ubetinget rigtig frem til disse i grunden opmuntrende og

vidunderlige måneder i 1949, da man igen mærker en klar tendens hos den store befolkning til at lade sit forbrug følge mere normale baner.

Det må da også være et vægtigt argument overfor den mere ortodokse holdning, at man med forslag af den karakter, som vi her beskæftiger os med, åbner adgang for tendenser til fald i pristallet. En nedsættelse af skatterne kan jo ikke blive uden virkning for prisniveauet; den kommer til at stabilisere, eller bedre påvirke pristallet i nedadgående retning. En konstruktiv økonomisk politik, der vil sikre landets konkurrenceevne og sundhed, kan efter min opfattelse ikke ganske se bort fra, hvad en sådan nedgang i pristallet eller i alt fald et sådant middel til at forhindre yderligere stigninger i pristallet kan føre til af erobringer på andre områder, hvor befolkningen den dag i dag lever under restriktionerne.

Hvad nytter det i det hele taget, at der skrives recept på medicin, som man synes er helsebringende, hvis man ikke kan få befolkningen til at tage den, og hvad nytter det, at man vil have en anden økonomisk politik, når man ikke kan samle et flertal for den? Dette være sagt til et æret medlem, som i dag må finde sin styrke i at stå alene. Fra mit synspunkt var den rigtige politiske opgave, som forelå for os, at samle kræfterne om en mere rimelig fordeling af skattelettelserne end den, regeringen oprindeligt foreslog, og det forekommer mig, at denne opgave i fuld samdrægtighed fra fire partiers side er løst. Det er lykkedes at give mellemindtægterne skattelettelser i større omfang end den i ministerens skala indregnede tillægsskat fra i fjor, og når man kaster et blik på den skala, som nu foreligger, vil man se, at den egentlig fører beviset for, at der, uanset at vi har skattefradragsret her i landet, meget vel kan skabes en skatte-skala, der yder mellemindtægterne større retfærdighed. Den megen tale, vi i diskussionen om skattefradragsretten har hørt om, at over mellemindtægternes plads i skatte-skalaen står de berømmelige ord: her lades håbet ude, har jo vist sig slet ikke at svare til virkeligheden, for de revisioner, der er foretaget, ændrer skalaen og ændrer den således, at der ydes mellemindtægterne større rimelighed end før. Det har efter min mening været nyttigt af hensyn til den fremtidige diskussion i landet om dette emne, at beviset herfor er blevet ført.

Men der melder sig naturligvis også ved denne lejlighed et spørgsmål af en anden karakter, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt vi vil være i stand til at opretholde afbeta-